

Briuselis, 2017 06 21
SWD(2017) 237 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

**Pasiūlymas dėl
TARYBOS DIREKTYVOS**

**kuria dėl privalomų automatinių apmokestinimo srities informacijos, susijusios su
praneštiniais tarpvalstybiniais susitarimais, mainų iš dalies keičiama Direktyva
2011/16/ES**

{COM(2017) 335 final}
{SWD(2017) 236 final}

Santraukos lentelė
Tarpininkams taikomų privalomo informacijos atskleidimo taisyklių poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama? Pastaruoju metu atskleista informacija aiškiai parodė, kaip kai kurie tarpininkai aktyviai padėjo savo klientams pasinaudoti agresyvaus mokesčių planavimo schemomis ir taip sumažinti mokesčių našta bei nuslėpti pinigus lengvatinio apmokestinimo zonose. Nepakankamas skaidrumas sudaro geras sąlygas tam tikrų tarpininkų, užsiimančių agresyvaus mokesčių planavimo schemų skatinimu ir prekyba, veiklos vykdymui. Dėl to valstybės narės nukenčia nuo pelno, kuris būtų gaunamas ir apmokestinamas jų teritorijose, perkėlimo į jurisdikcijas, kuriose taikomi maži mokesčiai, ir dažnai patiria mokesčių bazės eroziją. Nustatyta pagrindinė problema: tam tikromis tarpininkų sukurtomis bei skatinamomis ir mokesčių mokėtojų taikomomis mokesčių planavimo schemomis siekiama nuslėpti mokesčius arba jų išvengti.
Ko siekiama šia iniciatyva? Tikimasi, kad įgyvendinus šią iniciatyvą nacionalinės mokesčių administracijos galės laiku gauti informaciją apie galimai agresyvaus mokesčių planavimo schemų, turinčių tarpvalstybinį elementą, sukūrimą ir naudojimą. Tikimasi, kad valdžios institucijos pasinaudos tokiu ankstyvu informacijos atskleidimu, kad laiku imtųsi priemonių ir užkirstų kelią susitarimų, kuriuos būtų galima laikyti mokesčių vengimu, sudarymui, pvz., iš dalies pakeis nacionalinius mokesčių srities teisės aktus arba ankstyvajame proceso etape atliks konkretaus mokesčio auditą.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda? Remiantis patirtimi, kovos su agresyvaus mokesčių planavimu nacionalinės nuostatos negali būti visiškai veiksmingos, nes jose daugiausia dėmesio skiriama galimai neteisėtų susitarimų nacionaliniam pobūdžiui. Taigi, daug struktūrų, parengtų siekiant išvengti mokesčių, yra tarpvalstybinio pobūdžio ir yra susijusios su apmokestinamųjų pajamų perkėlimu į jurisdikcijas, kuriose taikomi maži mokesčiai. Iš tikrųjų, kapitalo ir asmenų judumas intensyvėja, ypač tokioje integruotoje rinkoje kaip ES. Todėl ES geriau negu bet kuri valstybė narė gali užtikrinti informacijos mainų sistemos veiksmingumą ir išsamumą.
B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Kodėl? Skirtingos politikos galimybės buvo lyginamos su pagrindiniu scenarijumi ir vertinamos pagal efektyvumo, veiksmingumo ir suderinamumo kriterijus. Pasirinkta galimybė – reikalavimas valstybėms narėms i) nustatyti aiškią nacionalinių mokesčių administratorių pareigą atkleisti informaciją apie galimai agresyvaus mokesčių planavimo schemas, turinčias tarpvalstybinį elementą ir ii) užtikrinti, kad nacionaliniai mokesčių administratoriai automatiškai keistųsi informacija su kitų valstybių narių mokesčių administratoriais naudodamiesi tam tikslui sukurtu mechanizmu.
Kas kuriai galimybei pritaria? Iniciatyvai apskritai pritarė valstybės narės, nevyriausybinių organizacijos ir privatūs asmenys. Verslo suinteresuotųjų šalių grupės ir tarpininkai išreiškė susirūpinimą dėl nepakankamo būsimos iniciatyvos aiškumo ir galimos administracinės naštos.
C. Tinkamiausios galimybės poveikis
Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai? Būtų galima tikėtis, kad reikalavimas pranešti informaciją pagal privalomą informacijos atskleidimo tvarką atgrasys tarpininkus nuo dalyvavimo agresyviose mokesčių schemose. Mokesčių mokėtojai taip pat turės mažiau paskatų kurti tokias schemas arba jomis naudotis, jeigu žinos, kad apie jas reikia pranešti pagal privalomą informacijos atskleidimo tvarką. Šiuo metu mokesčių administratoriai turi pernelyg mažai žinių apie mokesčių planavimo susitarimus kitoje šalyje, o tokie duomenys jiems būtų laiku pateikta informacija, kuria remdamiesi jie galėtų greitai pritaikyti atsakomas operatyvines priemones, taip pat atlikti teisės aktų ir (arba) reglamentavimo pakeitimus. Be to, ši informacija galėtų būti naudojama atliekant rizikos vertinimą ir auditą.
Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?

Numatoma, kad informacijos mainai tarp valstybių narių galėtų būti gana lengvai suderinti su esamomis ataskaitų teikimo ir informacijos mainų schemomis, konkrečiai, išankstiniais sprendimais dėl mokesčių, kurios jau taikomos pagal Direktyvą dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje (DAB). Tarpininkų išlaidos turėtų būti nedidelės, nes informacija, kuri pagal šią tvarką turi būti pateikta nacionalinėms valdžios institucijoms, turėtų jau būti nurodyta aiškinant schemą mokesčių mokėtojams pateikiamose informacijos santraukose.

Koks bus poveikis verslui, MVĮ ir labai mažoms įmonėms?

Iniciatyva turės poveikį bendrovėms ir padės sukurti vienodas sąlygas Europos Sąjungoje. Tiesioginis poveikis MVĮ turėtų būti mažesnis, nes jos rečiau sudaro tarpvalstybinius agresyvaus mokesčių planavimo susitarimus. Kita vertus, numatomos taisyklės tikriausiai turės didesnį poveikį didesnėms tarpvalstybinę veiklą vykdančioms bendrovėms.

Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?

Apskritai, vidutinės trukmės laikotarpiu įgyvendinant iniciatyvą mokestinės pajamos turėtų būti gaunamos ir (arba) surenkamos taikant priemones, kurias valstybės narės įdiegs siekdamas sustabdyti savo rezidentų vykdomą mokesčių vengimo bei mokestinio sukčiavimo veiklą ir atgrasyti juos nuo agresyvaus mokesčių planavimo schemų taikymo.

Ar bus dar koks nors didelis poveikis?

Kadangi ši priemonė taip pat įtraukta į G 20 patvirtintas tarptautines rekomendacijas, šios iniciatyvos įgyvendinimu užtikrinamas tų rekomendacijų laikymasis ES lygmeniu.

D. Tolesni veiksmai

Kada politika bus persvarstoma?

Pagal DAB 27 straipsnį Komisija kas penkerius metus teikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo ataskaitą. Pirmoji ataskaita turi būti pateikta iki 2018 m. sausio 1 d. Dabar siūlomas DAB pakeitimas dėl tarpininkams taikomų privalomo informacijos atskleidimo taisyklių bus vertinamas vykdant peržiūrą, kuri bus baigta iki 2023 m. sausio 1 d.